

COLECȚIA
DUMITRU
STĂNILOAE
OPERE COMPLETE
seria TRADUCERI

I

SFÂNTUL
CHIRIL
ARHIEPISCOPUL
ALEXANDRIEI

ÎNCHINAREA ȘI SLUJIREA ÎN DUH ȘI ADEVĂR

tom 1
[cărțile I-VIII]

TRADUCERE DIN LIMBA GREACĂ VECHĂ, INTRODUCERE ȘI NOTE
DE PREOT ACADEMICIAN **DUMITRU STĂNILOAE**

CARTE PUBLICATĂ CU BINECUVÂNTAREA
PREFERICITULUI PĂRINTE **DANIEL**
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

EDITURA **BASILICA** A PATRIARHIEI ROMÂNE
BUCUREȘTI • 2020

CUVÂNT ÎNAINTE

Colecția „*DUMITRU STĂNILOAE – Opere complete*” publicată de Editura BASILICA a Patriarhiei Române este îmbogățită acum cu o serie nouă, dedicată traducerilor patristice. În paginile noii serii se vor regăsi toate textele traduse de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae care îi au ca autori pe următorii Sfinți Părinți: *Sfântul Chiril al Alexandriei, Sfântul Grigorie Palama, Sfântul Atanasie cel Mare, Sfântul Maxim Mărturisitorul, Sfântul Dionisie Areopagitul, Sfântul Simeon Noul Teolog, Sfântul Grigorie al Nyssei, Sfântul Ioan Scărarul și Sfântul Grigorie de Nazianz.*

Părintele Dumitru Stăniloae a tradus și comentat opere majore ale Sfinților Părinți (24 de volume), inclusiv monumentală *Filocalie*, publicată în 12 volume, toate acestea reprezentând un tezaur patristic de mare preț. Traducerile realizate de Părintele au fost întotdeauna amplu adnotate, după cum se poate vedea cu ușurință în miile de note explicative plasate atent în subsolul paginilor, care se dovedesc a fi adevărate aprofundări teologico-mistice de o copleșitoare bogăție spirituală.

Totodată, este (re)cunoscut de posteritate faptul că în toate studiile sale dogmatice Părintele Dumitru Stăniloae folosea gândirea Sfinților Părinți. Trimiterile la textele patristice nu sunt însă simple exemple care vin să susțină argumentația teologică subiectivă, adică nu

erau subordonate simplei invocări a autorității de care se bucură în Teologie, în mod unanim, Părinții și Scriitorii Bisericești, ci mai mult. Aceste trimiteri sunt prezentate de fiecare dată într-o formă nouă, analitică, dar duhovnicească, într-o formă vie, existențială. Astfel, Sfinții Părinți devin contemporani și prieteni cu cititorii acestei teologii.

Profesorul de Patrologie Stelianos Papadopoulos (1933-2012) îl aprecia pe Părintele Stăniloae nu numai pentru faptul că a cunoscut foarte bine și a folosit masiv teologia Sfinților Părinți, acest fapt observându-se cu ușurință fie și numai în numărul mare de traduceri, ci mai ales pentru faptul că i-a continuat pe aceștia, adâncind teologia lor. „Pe unii chiar i-a întrecut”, aprecia distinsul teolog grec evocat, folosindu-se și de dezvoltarea gândirii filosofice din epoca patristică până azi.

Având această conștiință mărturisită că teologia patristică trebuie să rămână de căpătâi pentru fiecare creștin ortodox, îi îndemnăm cu atât mai mult pe preoții noștri, pe profesorii de Religie și pe teologi, să își făurească predicile, catehezele, discursurile lor academice și eventual lecțiile pe care urmează să le predea elevilor plecând de la Sfinții Părinți și încheind cu ei.

Structurat în două tomuri distincte, volumul 1 al noii serii de traduceri tâlcuite de Părintele Dumitru Stăniloae cuprinde o lucrare fundamentală a Sfântului Chiril al Alexandriei asupra interpretării jertfelor din Vechiul Testament ca prefigurări ale jertfei Mântuitorului nostru Iisus Hristos și a jertfei noastre spirituale în Hristos și anume: *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr*.

Textul a fost publicat inițial în colecția *Părinți și Scriitori Bisericești* (vol. 38), fiind tradus după originalul

grecesc publicat de Jacques Paul Migne în celebra *Patrologiae Cursus Completus. Series Graeca* (tom 68).

Sfântul Chiril (cca 375-444), Arhiepiscopul Alexandriei (412-444), a cunoscut și trăit o intensă viață de mănăstire, care s-a dovedit a fi cu adevărat înfloritoare în special pe cele două maluri ale Nilului. Această viețuire monahală l-a ajutat să devină unul dintre apărătorii cei mai cunoscuți ai învățăturii despre Maica Domnului, ca *Născătoare de Dumnezeu*. Totodată, Sfântul Chiril și-a desăvârșit cunoștințele în școala teologică alexandrină, devenită celebră în lumea creștină a secolului al IV-lea. Gândirea și experiența sa spirituală au adus un plus de lumină în multe domenii de gândire și în timpul unor frământări din viața Bisericii. Scrierile valoroase care au rămas de la acest mare Sfânt Părinte grăiesc de la sine în acest sens.

Pe lângă lucrarea de față, intitulată *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr*, Părintele Stăniloae ne-a mai lăsat încă patru traduceri din opera Sfântului Chiril, la fel de consistente: *Glafire* (sau *Transparențe pline de grație din Pentateuh*, după cum, în mod inspirat, o subintitula chiar Părintele Stăniloae); *Dialoguri despre Sfânta Treime*; *Comentariu la Evanghelia după Ioan și Tâlcuirea Psalmilor*.

Binecuvântăm, cu bucurie, această nouă împlinire editorială din colecția „DUMITRU STĂNILOAE – Opere complete”, având speranța că această carte patristică va fi de mare folos duhovnicesc tuturor cititorilor ei.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

CUPRINS

Cuvânt înainte

† DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române	5
--	---

Introducere

Pr. acad. Dumitru Stăniloae	9
-----------------------------------	---

CARTEA I:

Despre căderea omului în păcat, despre robia păcatului, despre chemarea la pocăință și despre întoarcerea și revenirea la bine prin ea.....	13
--	----

CARTEA A II-A:

Despre neputința de a scăpa de moartea de pe urma păcatului și de stăpânirea diavolului altfel decât prin sfințirea în Hristos, și că îndreptarea nu este în Lege, ci în Hristos	85
--	----

CARTEA A III-A:

Despre neputința de a scăpa de moartea din păcat și de stăpânirea diavolului decât prin sfințenia cea după Hristos, și despre faptul că nu în Lege este îndreptarea, ci în Hristos	133
---	-----

CARTEA A IV-A:

Cel chemat de Dumnezeu la îndreptare și răscumpărat trebuie să-I urmeze Lui, să se lepede de toată moleșeala ce duce la patimi, și să se silească mai degrabă să viețuiască după rânduială și cu avânt tineresc	169
--	-----

CARTEA A V-A:

Despre bărbăția cea în Hristos	219
---	-----

CARTEA A VI-A:

Trebuie să ne alipim numai de Dumnezeu Cel după fire și pe El să-L iubim din tot sufletul și din toată inima	263
---	-----

CARTEA A VII-A:

Despre iubirea de frați.....	333
------------------------------	-----

CARTEA A VIII-A:

Iarăși despre iubirea de frați și despre cel ce iură un bou sau o oaie	382
---	-----